

Fredrik Hed är frilansjournalist och apotekare ...

och skriver regelbundet om läkemedel och besvarar läkemedelsfrågor här i Måsen. På hans hemsida Fråga Apotekaren (www.fragaapotekaren.se) hittar du fler frågor och svar. Där kan du också ställa dina egna frågor.

Jag besvarar dina frågor om läkemedel

Läs viktig information i bipacksedeln

Idag besvarar jag tre väldigt vanliga frågor, som täcker helt olika områden; om det går att dela tabletter och kapslar, bästa sättet att behandla högt blodtryck och varför penicillin inte finns som stolpiller. Vad vill du läsa nästa gång? Hör av dig via hemsidan!

Kan jag dela på tabletter och kapslar? Det beror på. Generellt sett kan du dela på tabletter, om det inte är så kallade depot-tabletter, som är speciellt tillverkade för att frisläppa läkemedlet över en längre tid. Ofta har tabletter som kan delas en skåra på sig, som underlättar delning. Tabletter utan ska skåra ska alltså inte delas.

Kapslar ska du däremot inte dela på. Inuti kapseln ligger lös läkemedelssubstans. Om du delar kapseln blir det väldigt svårt att dela upp substansen så det blir lika delar. Ofta står det i FASS att kapslar inte får delas, krossas, tuggas eller lösas upp.

För säkerhets skull, läs alltid bipacksedeln som följer med alla läkemedel.

Vad är bästa strategin om min nuvarande blodtrycksbehandling inte räcker till? Blodtrycket i kroppen påverkas av flera olika faktorer. Det är en anledning till att det finns flera olika sorters läkemedel för att behandla ett högt blodtryck.

I Sverige finns det fem stora typer av blodtrycksläkemedel; diuretika (vätskedrivande), betablockerare, ACE-hämmare, kalciumflödeshämmare och ARB (angiotensinreceptorblockerare). De fungerar på olika sätt i kroppen och passar olika bra beroende på hur mycket för högt ditt blodtryck är och om du dessutom har andra sjukdomar.

Det finns egentligen två alternativ om trycket inte sjunker ner till det önskvärda. Antingen att höja dosen av det aktuella läkemedlet, eller att lägga till ytterligare ett läkemedel.

Generellt sett ger det oftast bättre effekt att lägga till ett nytt läkemedel än att höja dosen.

Tänk dig att det drar hemma i din bostad. Det drar både från ytterdörren och från fönstren. Då hjälper det inte att du bara tätar runt fönstren. Och det blir inte bättre av att du tätar ännu mer runt fönstren. Du måste täta på alla ställen. När det gäller blodtrycket blir det alltså bäst effekt om du kombinera två eller flera läkemedel. Då kan du också hålla nere doserna av de olika preparaten och minska risken för biverkningar. Alltså, två preparat i låg dos ger oftast bättre effekt än ett preparat i hög dos.

Varför finns inte penicillin som suppar? Stolpiller, eller suppositorier (suppar) som de också kallas, är medicin som förs in i ändtarmen. Stolpiller är bra vid illamående eller om det av annan orsak inte går att ta medicin genom munnen, till exempel penicillin till barn.

Tyvärr går det inte att göra stolpiller av alla läkemedel eftersom vissa mediciner, bland annat penicillin, får sämre effekt om de tas via ändtarmen. När det gäller just penicillin är upptaget till kroppen sämre genom slemhinnan i tarmen, dosen som kommer ut i blodet blir lägre med sämre eller ingen effekt alls på den underliggande infektionen. Det finns idag inte heller något penicillin i FASS som tillhandahålls som stolpiller.

Flera forskningsprojekt har genomförts för att ta fram stolpiller, men på grund av penicilinsubstansens kemiska egenskaper är det ett svårlosligt problem. Det har också gjorts försök med tilläggsämnen som skulle förbättra upptaget, men inte heller detta fungerade.

Vad man istället har satsat på är att försöka dölja medicinsmaken med olika fruktsmaker, även om det inte lyckas helt och hållet.

*Fredrik Hed,
frilansjournalist och apotekare*